

Svar på Interpellation av Per Rosencrantz (M) till finansborgarrådet Karin Wanngård (S) om arbetstidsförkortning

Dnr KS 2024/330

Per Rosencrantz (M) har frågat mig om Socialdemokraternas inställning till en eventuell arbetstidsförkortning. Detta baserat på en debatt som interpellanten hävdar pågår i det socialdemokratiska partiet på nationell nivå. Interpellationer ska enligt kommunallagen avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings handläggning. Det kan nog med rätta ifrågasättas om en socialdemokratisk idédebatt är det som avses i kommunallagen.

Om det ändå är så att en interpellation ska ställas kring frågan om arbetstidsförkortning utifrån en sådan idédebatt så är det alltid bra om debatten utgår från vad som faktiskt föreslagits.

Socialdemokratin som parti har som sagt inlett ett arbete med att utveckla politiken på en rad områden. I detta arbete ingår i ett första skede (och det är det enda som hittills publicerats) en rad samhällsanalyser vilka finns på partiets hemsida.

För den som korrekt vill citera analysen finns den alltså enkelt tillgänglig och lyder enligt följande (i den del som avser arbetstidsfrågan):
”Vi ser att det finns många åtgärder som politiken kan vidta för att stärka arbetstagares ställning och samtidigt värna parternas autonomi. Inte minst handlar det om förslag för att förbättra arbetsmiljön, stimulera fram fler utvecklande och trygga arbeten och förbättra situationen för dem som är utanför arbetslivet. En väg kan också vara förkortad arbetstid. Vi noterar att det har gått 50 år sedan lagstadgad 40-timmars arbetsvecka infördes och nästan lika länge sedan rätten till fem veckors semester blev lag. Studier har visat lovande resultat av att förkorta arbetstiden, inte minst för hälsan då mer tid för återhämtning och en bättre balans mellan arbetsliv och familjeliv har ökat välbefinnandet. Våra förslag kommer att ha som mål att bidra till att fler ska få ett mer hållbart och utvecklande arbetsliv.”

Det finns alltså inte som interpellanten hävdar något förslag om sex timmars arbetsdag.

Jag delar inte interpellantens, uttalade men tydliga, uppfattning att enbart arbetsveckor av 40 timmar eller längre arbetsveckor är möjliga för att värna välfärd och tillväxt. Tvärtom finns det goda exempel på att kortare arbetstid förbättrat hälsa, minskat sjukfrånvaro och förbättrat konkurrenskraft. Det är inte heller orimligt att tänka att produktivitetsvinster kan tas ut i form av kortare arbetstider.

Frågan om arbetstidens längd är emellertid i första hand en fråga för de centrala parterna och statsmakterna om lagstiftning krävs. Jag förutsätter att såväl parter som lagstiftare i den mån de kommer överens om en successiv arbetstidsförkortning gör det på ett sådant sätt att den kan förenas med kompetensförsörjningsbehoven och välfärdens ekonomiska villkor.

Eftersom frågor om arbetstid primärt är en fråga för centrala och nationella aktörer finns inget förslag om kortare arbetstider enkom i Stockholms stad och därför inte heller några sådana åtgärder/utredningar som interpellanten efterfrågar.

Det som Stockholms skolor och övrig välfärdsverksamhet rimligen ser som en utmaning är således inte en arbetstidsförkortning, som eventuellt parter kommer överens om, utan snarare den SD-styrda moderatregeringens stora sparkrav på välfärden. Sveriges kommuner och regioner är eniga om att även med ett extra tillskott saknas i dagsläget 18 miljarder till landets regioner. Även till oss kommuner är uppräkningsarna av statsbidragen helt otillräckliga för att möta de kostnadsökningar som hög inflation inneburit.

Så vill interpellanten säkra kvalitet, tillgänglighet och kompetensförsörjning finns det en enklare väg för moderaterna att säkerställa det än att oroa sig för socialdemokratisk politikutveckling.

Stockholm den 19 mars 2024

Karin Wanngård